

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI
Puhelin (vaihte) 64 2511 Postisiirto 120811
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041

Yleiskirje n:o 15/63

22.11.1963

Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa
harjoittaville eläkelaitoksille

Asia: Työeläkelainsäädännön muutosten
oikeusvaikutukset taannehtivuutta
silmällä pitäen

Tasavallan Presidentti on tänään vahvistanut lain työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja lain lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta. Sanotut lait ja niihin liittyvät uudet toimeenpanomääräykset tulevat voimaan sinä päivänä, jolloin ne on julkaistu asetuskokoelmassa. Laeissa ei ole nimenomaisia voimaantulosäännöksiä, joten harkittaessa niiden mahdollisia taannehtivia oikeusvaikutuksia on sovellettava lainopin yleisiä sääntöjä. Yhtenäisen käytännön aikaansaamiseksi Eläketurvakeskus on päättänyt suositella eläkelaitoksille seuraavaa.

Eläketurvan piiriin kuuluminen

TEL 1 §:n 3 momenttiin on otettu uusi säännös lain soveltamisesta työsuhteeseen, joka on alkanut työntekijän täytettyä 55 vaan ei 65 vuotta, jos työntekijä ennen kuin hän on täyttänyt 55 vuotta on saavuttanut oikeuden LEL:n mukaiseen eläketurvaan ts. ansainnut LEL:n alaisissa töissä samana kalenterivuotena vähintään LEL 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun määrän. Jos tällainen LEL:n mukaisen eläkeoikeuden saavuttanut työntekijä on ennen lainmuutosta 55 vuotta täytettyään siirtynyt vakinaiseen työsuhteeseen, hänelle on odotusajan umpeen ku-

luttua järjestettävä TEL:n mukainen eläketurva lainmuutoksen tultua voimaan. Tällöin eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi ei lasketa aikaa ennen lainmuutoksen voimaantuloa. Odotusaika lasketaan ajankohdasta, josta työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut, siitä riippumatta, kuuluiko työsuhde jo silloin TEL:n soveltamispiiriin.

Työsuhteen olemassaolo ja jatkuminen yhdenjaksoisena

TEL 2 §:ään on otettu uusi säännös työsuhteen jatkumisesta yrityksen omistajan tai haltijan vaihtuessa. Tätä säännöstä ei voida soveltaa, jos työnantaja on vaihtunut ennen lainmuutosta. Eri asia on, että työsuhde, kuten tulkintaryhmän lausunnossa n:o 25/23.11.1962 todetaan, on ennen lainmuutostakin voinut jatkua yhdenjaksoisena yrityksen omistajan tai haltijan vaihtuessa, jos työsopimuslain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu toisen osapuolen suostumus on olemassa. TEL 2 §:n 2 momentin uusi säännös yrityksen tai yhteisön johtavassa asemassa olevasta henkilöstä on katsottava vain aikaisemman oikeustilan selvennykseksi, joten se ei tuo mukanaan asiallisia muutoksia.

Oikeus eläkkeeseen

TEL:n ja LEL:n uusia säännöksiä oikeudesta työkyvyttömyyseläkkeeseen sovelletaan, milloin eläke myönnetään alkavaksi lainmuutosten jälkeisestä ajankohdasta. Jos hakijalle on työkyvyttömyyden perusteella myönnetty kansaneläke TEL:n ja LEL:n voimassa ollessa mutta ennen lainmuutosta, sovelletaan aikaisempia säännöksiä ja myönnetään, mikäli muut edellytykset ovat olemassa, työkyvyttömyyseläke alkavaksi samasta päivästä, josta kansaneläke on myönnetty.

Jos työkyvyttömyyseläke aikaisempien säännösten mukaan on myönnetty sokeuden, liikuntakyvyttömyyden tai avuttomuuden takia saadun kansaneläkkeen perusteella, vaikka työntekijä jatkuvasti elättää it-

sensä työllä, eläkettä ei lainmuutoksen jälkeen saa lakkauttaa, ellei eläkkeen myöntämisen perusteena ollut sairaus, vika tai vamma ole muuttunut.

Eläkkeen määrä

TEL 5 ja 8 §:n uusia säännöksiä sovelletaan lainmuutoksen jälkeen myönnettävään eläkkeeseen. Jos kuitenkin eläke myönnetään takautuvasti, sovelletaan aikaisempia säännöksiä niiden voimassaoloajalta maksettavaan eläkkeeseen. Eläkelaitosten olisi myös oma-aloitteisesti tarkistettava ennen lainmuutosta annetut eläkepää tökset ja sikäli kuin uudet säännökset aiheuttavat eläkkeen määrän korotusta, muutettava eläkkeet lainmuutosta seuraavasta ensimmäisestä maksukaudesta lukien vastaamaan uusia säännöksiä. Tämä koskee myös sellaisia tapauksia, joissa eläkettä aikaisempien yhteensovitussäännösten mukaan ei ole voitu ensinkään maksaa.

TEL 8 a ja 9 §:n uudet säännökset eläkkeiden yhteensovitukseen uudelleen toimittamisesta ja eläkkeen tarkistuksesta yleisen palkkatason muutosten mukaan ovat voimassa myös ennen lainmuutosta myönnettyjen eläkkeiden suhteen.

Ulosmittausta ja muuta prosessia koskevat säännökset

Uudet säännökset LEL 10 §:n 4 momentissa ja TEA 12 §:ssä tulevat heti sovellettaviksi vireillä oleviin asioihin. Tämä ei kuitenkaan koske LEL 10 §:n 4 momentissa säädettyjä rangaistuksenluonteisia seuraamuksia, joita ei voida määrätä ennen lainmuutosta sattuneen tapahtuman perusteella. Työeläkekassa voi heti lainmuutoksen jälkeen määrätä työnantajalle vakuutusmaksun LEL 10 §:n 4 momentin mukaisessa järjestyksessä, mutta se ei voi määrätä maksun

korotusta lainmuutosta edeltäneeltä ajalta suorittamatta olevan vakuutusmaksun osalta.

ELÄKETURVAKESKUS

Tauno Jylhä

Heimer Sundberg